

INTERVIU Alexandru Stanescu: Terenurile agricole trebuie desprinse de zona de specula. Legea comasarii terenurilor si Legea solului, în pregătire

Terenurile agricole trebuie desprinse de zona de specula, iar aceste aspecte au fost cuprinse în modificările aduse Legii 17/2014, care vor fi aprobate până în luna decembrie a acestui an, afirma Alexandru Stanescu, presedintele Comisiei pentru agricultura, silvicultura, industrie alimentara si servicii specifice din Camera Deputatilor.

Acesta a declarat, într-un interviu acordat AGERPRES, ca în prezent se lucreaza în Comisia pentru agricultura la alte doua proiecte importante, respectiv Legea comasarii terenurilor si Legea solului.

Stanescu a mentionat câteva solutii pe care ar trebui sa le adopte fermierii români în contextul schimbarilor climatice, dar a vorbit si despre noua Politica Agricola Comuna si obiectivele principale pe care România ar trebui sa le includa în viitorul PNDR, respectiv Planul National Strategic 2021-2027. Atragerea tinerilor în agricultura si facilitatile pe care ar trebui sa le acorde statul pentru repatrierea românilor care muncesc în alte tari în conditiile unui crize acute de forta de munca pe piata româneasca sunt alte subiecte atinse în interviu de seful Comisiei pentru Agricultura din Camera Deputatilor.

AGERPRES: Schimbarile climatice reprezinta la ora actuala cea mai grava amenintare asupra agriculturii mondiale. Care sunt în opinia dumneavoastra principalele solutii pe care ar trebui sa le adopte fermierii români pentru contracararea schimbarilor climatice, în conditiile în care acestea sunt tot mai accentuate în România?

Alexandru Stanescu: În primul rând fermierii trebuie sa se pregateasca pentru schimbarile climatice. Vrem nu vrem ele exista. Iata ca deja în unele zone din tara apar tot mai des inundatiile, iar altele sufera din cauza aridizarii. Este foarte importanta reabilitarea sistemului de irigatii, iar ANIF si MADR lucreaza serios pe infrastructura principala si sunt aproape de finalizarea sistemului pe cele 2 milioane de hectare viabile, dar fermierii trebuie sa intre si ei foarte serios pe zona de infrastructura secundara, sa pregateasca statiile de punere sub presiune. Sunt la ora actuala anumite zone, mai ales în Banat, unde sunt mari probleme cu baltirile si trebuie sa tinem cont si de aceasta parte, sa gasim solutii sa reabilitam si zona de desecare. De asemenea, trebuie sa mergem în continuare cu împaduririle, pentru ca ele reprezinta o solutie pentru combaterea schimbarilor climatice. Va pot spune ca RNP-Romsilva ofera gratuit puieti forestieri si pentru zona privata, pentru cei care vor sa planteze o perdea forestiera. În mecanismul financiar urmator, în noul Program National Strategic (PNS) pe care îl vom face, acei bani care sunt pentru schimbarile climatice trebuie sa-i folosim pentru schimbarile climatice. Bani au mai fost si în mecanismele trecute, dar am considerat ca-i bine sa-i împartim pe zona de hectar. Ar trebui sa-i folosim cum trebuie, mai ales ca UE ne va impune o suma consistenta pe mediu, 30% din bugetul pe plati directe.

Tot în acest context se doreste construirea Canalului Siret-Baragan, care ar putea asigura irigarea a peste 10% din terenul agricol al României. Care este opinia dumneavoastra despre aceasta investitie?

Canalul Siret-Baragan este într-adevar o investitie importanta, desi este una foarte mare, de miliarde de euro. Din câte stiu, MADR lanseaza deja la licitatie pentru lucrari pe primii 50 de kilometri. Ştiu ca au fost discutii pentru un parteneriat public-privat, dar nu stiu cât ar fi de rentabil, pentru ca orice fond, orice investitor care vine sa investeasca, îsi face socotelile sa câştige. Am avut discutii si cu chinezii, dar si ei calculeaza fiecare banut, toata lumea se gândeste ce câştiga. Recent, am avut discutii cu un mare fond de investitii pe anumite proiecte. As spune ca sunt bani, dar noi trebuie sa le oferim oportunitati.

Cercetatorii spun ca aproape 70% din suprafata tarii a intrat într-un proces de aridizare. În aceste conditii

cât de valoros mai este în prezent terenul agricol din România? Cu cât se mai vinde un hectar?

Terenul agricol este foarte bun în România, avem terenuri valoroase. Este bun și de calitate. La ora actuală prețurile pleacă de la 3.000 de euro pe hectar, dar ajunge și chiar depășește valoarea de 10.000 de euro pe hectar.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Dacă tot vorbim de valoarea terenului agricol, una dintre principalele priorități pe agenda Comisiei pentru agricultura din Camera în sesiunea parlamentară din această toamnă vizează modificările la Legea vânzării terenurilor agricole. Ce noutăți aveți?

Este vorba de modificarea Legii 17/2014. Lucram de un an și jumătate pe aceste modificări. Nu dăm vina pe nimeni că am tarănat prea mult, dar în prezent i-am rechemat pe toți care au participat de la început la discuții și mă refer la toți jucătorii din piață implicați în această lege. Și am găsit o formă. Ideea de bază este următoarea: terenul să fie desprins de zona de speculă. Aceasta este ideea cu care am plecat ca și fond al legii. Străinii, dacă vin în România, nu vin să facă agricultură, dacă ar veni să facă agricultură nu ar fi nicio problemă, dar vin tot pentru speculă, și aici nu ținem cont de naționalitate. În lege spunem: ca să demonstreze că nu vrea să facă speculă, trebuie să aibă 5 ani de zile sediul societății în România, dacă este societate, și domiciliul, dacă e persoană fizică.

Concret, care sunt principalele modificări aduse acestei legi?

Le punem pe câteva categorii, iar prima este legată de preemțiune. Am plecat, cum este și normal, de la zona de comasare, adică să fie arendasul și coproprietarul primul, pe urmă dăm drumul la cei care au investitii pe anumite terenuri, este normal să poată și ei să cumpere terenurile dacă au investitii și astfel i-am trecut la rangul II de preemțiune. Urmează tinerii fermieri la rangul III. Multi ziceau să trecem tinerii pe primul loc și cu toate că sunt de acord să aibă dreptul acesta, vorbim iarăși de faptul că sub masca tinerilor poate fi și multă speculă. A doua categorie este legată de cine cumpără terenul. Trebuie să fie agricultor, să facă agricultură. Dacă e societate comercială, 75% din cifra de afaceri trebuie să fie obținută din agricultură, iar dacă este persoană fizică să aibă cel puțin 5 ani experiență în agricultură. Pentru tineri vorbim de cel puțin un an. Categoria a treia este legată de domiciliu, iar dacă vorbim de persoană juridică am extins, inclusiv la acționari, la cel puțin 5 ani, perioada în care să aibă domiciliul pe teritoriul țării. A patra categorie se referă la cei care vor să revândă terenurile. Astfel, într-o perioadă de 8 ani de zile de la cumpărare să plătească un impozit de 80% pe diferența prețului dintre cumpărare și a celui de vânzare, diferența pe grila notarială. Acest lucru l-am introdus în lege tot pentru a bloca speculă. Același lucru l-am trecut și pentru societăți. Am ales noi un procent, dacă peste 25% din capitalul social sunt terenuri agricole și vrea să-și vândă acea suprafață de peste 25%, de asemenea, să fie impozitată tot așa cu 80% din diferența de preț. Deci, sunt niste restricții pe care le-am impus în lege, în speranța că nu va mai fi permisă speculă cu terenurile agricole. Aceste condiții se vor aplica numai după intrarea legii în vigoare, nu e nimic retroactiv.

Fermierul român va fi favorizat în detrimentul celui străin pe noile modificări?

Nu. Poate doar la categoria în care vorbim de domiciliu.

În cât timp estimați că vor fi aprobate aceste modificări și vor intra efectiv în vigoare?

De patru săptămâni le avem pe ordinea de zi. Suntem însă puțin blocați, pentru că unii dintre colegii noștri au venit cu ideea să plafonăm achiziționarea suprafețelor de teren. Adică să punem limite. Unii ziceau 500 de hectare pe persoană fizică și 1.000 de hectare pe societate. Eu nu am fost de acord cu chestiunea aceasta pentru că nu suna bine și sunt convins că facem valuri fără să avem vreun rezultat. Poate face 10 societăți și cumpără 10.000 de hectare. Repet, această plafonare nu suna bine și vom fi contestați. Dacă tot am lucrat la legea aceasta atât de mult timp, și zic că am făcut lucruri bune, care să aibă efectul pe care ni l-am dorit, să o trecem în această variantă, și după se poate veni cu o inițiativă legislativă de modificare. Putem practic să o modificăm și de 10 ori dacă vrem.

[Intra pe portalul de concurență pentru mai multe articole referitoare la proiectele avocaților din această arie de practică](#)

Fermierii, asociațiile producătorilor agricoli, ce părere au despre această plafonare?

Nu e vorba de fermieri, ci la nivel politic au fost astfel de discuții. De aceea am spus să trecem în această formă legea. Eu, în comisie, pot să trec cu un vot forțat, dar niciodată nu mi-a plăcut să trec o lege cu un vot forțat, ca ulterior să stăm unii într-o parte să o laudăm și alții în alta parte să o criticăm. Deci, discutăm pe marginea modificărilor până batem palma în comisie. Eu zic că până în luna decembrie o să o avem aprobată.

Ați precizat recent că pe lângă modificările aduse Legii vânzării terenurilor agricole, mai aveți ca prioritate pe agenda Comisiei pentru agricultură și Legea comasării terenurilor și un proiect de lege a solului. Ne puteți oferi mai multe detalii?

Legat de Legea comasării terenurilor avem câteva modele din Europa, dar ele nu se pliază pe ceea ce e la noi, pentru că este altă mentalitate în rândul proprietarilor de teren. Am lucrat un draft, pe un model din Austria, pe care l-am tot schimbat și încă suntem în discuție. Nu avem la ora aceasta un proiect creionat ca să îi dăm drumul în sistemul legislativ, dar lucrăm cu fermieri din toată țara. Obiectivul clar este să încercăm să comasăm terenurile, pentru că sunt fermieri care au suprafețe de 5-7 hectare și asta nu înseamnă performanță. Sunt zone unde proprietarii de teren nu sunt amplasați pe suprafețele lor. Adică, oamenii lucrează o porțiune de teren, dar dacă se uita pe titlul de proprietate el are terenul în alta parte. Va dau un exemplu, dacă se creează un curent de a reveni fiecare pe terenul lui, pentru că altfel nu mai primește subvenții, cred că se alege praful și de terenurile comasate. Legea, asta trebuie să clarifice, să dea o stabilitate și bineînțeles să și comasăm alte terenuri. Legat de Legea solului am avut două întâlniri cu cei din ASAS, de la OSPA, cu toți care sunt implicați pe această zonă a solului și avem deja un draft, dar mai trebuie retusat. Vrem să existe această lege pentru conservarea și păstrarea solului, dar despre ambele proiecte vom mai vorbi abia de la anul.

As vrea să vorbim și despre situația asocierii în agricultură. Care este cea mai bună formulă pe care o vedeți în agricultură din România?

Avem Legea cooperativelor agricole, o lege destul de bună, dar care ori este prea puțin mediatizată, ori există în continuare frica de cooperativă, de CAP, dar este o lege care aduce o serie de facilități fiscale. Această lege a fost gândită pentru zona de producători mici, ca ei să se asocieze, să fie într-o cooperativă, pentru ca fermele mari să descurcă și independent. Cooperativa trebuie să o vedem ca pe un instrument care ne ajută pe noi membrii cooperatori să ne cumpărăm inputuri mai ieftine, să ne vindem producția. Suntem membrii într-o cooperativă printr-un contract de membru asociat, nu avem treabă cu capitalul social, dar avem niste condiții, ca de exemplu 50% din producția mea să fie vândută către cooperativă. Sunt niste beneficii. Nu am inventat noi roata aici. Cooperativele sunt o practică în zona Europei de Vest. Acest sistem de asociere în agricultură i-a ajutat pe micii producători. Eu zic că la noi nu funcționează încă cum ar trebui din cauza unor chestiuni de mentalitate, dar și de informare.

Una dintre cele mai grave probleme as zice ale agriculturii românești este deficitul înregistrat în comerțul cu produse agroalimentare, desi avem productii record la cereale. Ce credeti ca ar trebui facut pe aceasta zona?

Pentru deficitul comercial trebuie sa vedem, mai ales daca vorbim de PNS, cum vom dirija banii de la Uniunea Europeana. Parerea mea este ca trebuie sa cream facilitati pe zona de procesare si în zootehnie. Aceste doua sectoare vor schimba balanta în comerțul cu produse agroalimentare. Trebuie sa mearga mai putini bani catre zona de utilaje agricole, pentru ca suntem deja la un nivel destul de înalt. Trebuie sa gasim solutii pentru procesare, atât în PNS dar si prin politicile nationale. Ne bucuram, pe de o parte, ca facem productii mari, dar din pacate nu mergem pâna la capat, pentru ca ar trebui sa mergem la export cu produse cu valoare adaugata, nu cu materii prime. Eu zic ca o solutie poate fi si Casa de Comerț Unirea. Ideea nu este rea. Cu un management bun si cu viziune ar putea face lucruri bune. Am auzit multe lucruri în piata prin care Casa o sa creeze concurenta neloiala, dar eu spun ca nu se va întâmpla aceste lucru, pentru ca o sa respecte aceleasi reguli ca o societate comerciala.

Vom raporta si anul acesta productii record?

Nu. Nu cred. O sa avem productii mai mici, pentru ca au fost mai grele si conditiile climatice. Parerea mea personala legata de raportarile productiilor agricole este ca nu avem o formula foarte matematica de a calcula aceste productii. Din pacate, pe zona de gospodarii ale populatiei calculam ca au atâtea hectare, ca au facut atâta productie, pentru ca ceea ce este în hambarul lor este necontrolabil.

[Florina Homeghiu, Country Legal Manager Coca-Cola HBC România: Vom apela la expertiza și ajutorul avocaților funcție de nevoile business-ului](#)

Nu s-ar putea crea un soft, la APIA sa zicem, prin care sa se poate cuantifica exact productiile obtinute si de micii fermieri?

Avem foarte multi fermieri mici, daca le zicem tot fermieri celor care au un hectar, doua hectare de teren. Din pacate, fermierii mici când sunt întrebatii despre productii se gândesc ca vor fi impozitati. Revenind la ce obtinem anul acesta, în mod sigur vor fi mai mici decât anul trecut, dar trebuie sa ne bucuram deoarece chiar suntem pe primul loc în UE, la porumb de exemplu, ca depasim Franta cu un milion de tone, sau cu doua boabe, chiar suntem pe primul loc.

As vrea sa vorbim si despre deficitul fortei de munca din agricultura. Ce facilitati considerati ca ar trebui acordate pentru determinarea tinerilor sa se îndrepte catre acest sector?

Lipsa fortei de munca este într-adevar o problema peste tot. Cred ca preluarea liceelor agricole de catre Ministerul Agriculturii este un lucru bun, dar eu merg mai departe si cred ca acel învățământ dual trebuie mult mai mult promovat. Numai asa vom opri copiii sa nu mai plece la cules de capsuni în alta parte. Desi a fost mult contestata aceasta marire a salariilor din mediul bugetar, acest lucru a influentat si salarizarea din mediul privat si unii chiar au renuntat sa mai plece în afara. De asemenea, trebuie sa avem grija si de românii care sunt acum în afara tarii. Am vorbit în acest sens cu ministrul Muncii sa facem o aplicatie cu locurile de munca din România, nu numai cu cele din agricultura, o aplicatie usor vizibila, dar sa gasim si solutii pentru a acorda o suma forfetara de repatriere. De exemplu, am putea acorda o suma daca te repatriezi, vii si lucrezi trei ani de zile în tara. Astfel, cei care se reîntorc primesc o suma ce ar acoperi câștigurile care-i determina sa stea în alta tara. Eu asa asi începe.

Digitalizarea sectorului agricol si utilizarea inteligentei artificiale nu reprezinta totusi un pericol pentru pierderea fortei de munca?

Nu cred. Este nevoie si de munca manuala, sunt anumite culturi care necesita chiar foarte multa forta de munca. Nu cred ca în viitorul apropiat va fi un pericol, poate peste câtiva zeci de ani vom sta cu totii si vom face agricultura doar în fata unui calculator.

As vrea sa vorbim si despre Programul National Strategic 2021-2027. Ce ar trebui sa contina noul program si în ce stadiu se afla elaborarea sa?

Sunt formate niste grupuri de lucru la Ministerul Agriculturii si în zona privata, toate organizatiile apropiate de agricultura se implica în formarea acestui Plan strategic. Eu zic ca este foarte bine ca îl facem noi, ca nu l-am externalizat. Pentru ca noi cunoastem cel mai bine care este situatia locala si vom fi dependenti de el în viitoarea programare. E si diferit fata de perioada trecuta, pentru ca noua Politica Agricola Comuna (PAC) va veni cu criterii de performanta, nu va mai fi doar pe eligibilitate. Eu zic ca este foarte important ceea ce negociem cu Uniunea Europeana. În perioada 27-28 octombrie 2019 voi participa la o întâlnire parlamentara la Helsinki, iar în momentul în care se vor încheia discutiile oficiale voi avea un trio cu omologii mei din Croatia si Finlanda, un trio pe care l-am început la Bucuresti, pe perioada Presedintiei, la reuniunea interparlamentara din 19-20 mai 2019. Cred ca este foarte important sa ne sustinem lucrurile comune si din fericire chiar avem multe parti comune legate de viitorul PAC. Este foarte important sa ne batem pentru ceea ce ne dorim pentru ca de multe ori ne-am obisnuit sa stam separati în momentele de negocieri, sa acceptam ce ni se da si pe urma sa spunem ce rea e Uniunea Europeana cu România. Este doar vina noastra, daca nu putem sa ne impunem pozitia în fata UE.

Care este pozitia României, pentru ce ne batem?

Este vorba în primul rând despre acea plafonare a platilor directe. Din punctul meu de vedere, plafonarea va fi un lucru rau pentru agricultura din România, pentru ca ar afecta zona de ferme mari. Când vorbim de ferma mare toata lumea se gândeste numai la Balta Brailei. Nu înseamna doar asta. Ferma mare la plafonare înseamna de la 300-400 de hectare în sus. Statistic aceste ferme dau 70% din productia nationala a României. În momentul de fata înca suntem în negociere. S-a plecat initial de la plafonare obligatorie, pe urma s-a votat o plata degresiva care, sa zic asa, era mult mai buna pentru România, decât acea plafonare obligatorie. Sunt înca lucruri pe care trebuie sa le discutam si pentru care trebuie sa ne batem. Vrem sa scoatem împreuna cu reprezentatii organizatiilor de fermieri un document cu punctele importante din viitoarea PAC, unul în linii mari, pe care sa îl agreem în cadrul Comisiei de Agricultura, sa-i dam un vot si fiecare partid sa îl duca mai departe catre europarlamentarii sai si catre toata zona politica. Este foarte important sa mergem toti pe aceeasi idee, pentru ca au început sa apara voci, o gramada de opinii, dar noi trebuie sa avem o pozitie comuna, cu care sa ne batem toti. Am întâlnit astfel de chestiuni si în alte state, respectiv executivul vrea ceva, politicul vrea altceva, fermierii vor si ei orice altceva si de aceea cred ca este foarte important sa avem o pozitie comuna.

Câte state din UE sustin la ora actuala plafonarea platilor directe si câte împartasesc opinia României?

La reuniunea interparlamentara din luna martie de la Bucuresti au participat reprezentati din 19 state ale UE si de curiozitate am facut un chestionar pe care l-am dat delegatiilor formate din parlamentari ai comisiilor de agricultura si de administratie din fiecare stat. Din 19, au completat doar 10 state, si din 10, sase au fost pentru plafonare si patru contra-plafonarii. Acesta a fost raportul. Nu l-am facut public pentru ca m-am speriat. În martie anul trecut, am avut un succes de etapa, ca sa zic asa în Comisia de Agricultura din Parlamentul European, în care s-a reusit scoaterea plafonarii, dar discutiile sunt altele acum, pentru ca avem alt Parlament, va fi alta Comisie Europeana, alt comisar european, deci discutiile se vor lua de la capat.

Ce alte doua obiective clare va sustine România pe viitoarea PAC?

Vorbim bineînteles de bugetul PAC, pentru ca la ora aceasta se reduce de doua ori, odata din cauza Brexit-ului si o

data prin procent. Dacă înainte aveam pe PAC 34% cu bugetul Marii Britanii, acum avem 28% din buget fără Marea Britanie. O altă chestiune importantă este convergența externă, plățile directe pe fiecare stat, iar România este în prezent în jumătatea a doua de jos în ceea ce privește subvenția pe suprafață. Încercăm să creștem anual până la un anumit nivel. Noi ne-am dori să mergem cu convergența pe media europeană, dar oricum sunt discuții, pentru că foarte greu primim acceptul statelor care au subvenții mai mari și trebuie să renunțe în favoarea altora.

Puteti face o scurta analiza SWOT a agriculturii românești. Trei puncte tari și trei puncte slabe.

Dacă vorbim de puncte tari, vorbim în primul rând de zona vegetală, unde avem ferme de top, cu tehnologie de vârf, care obțin producții. De asemenea, avem finanțare pentru agricultură, atât din fonduri europene cât și naționale. Avem programul de reproducție la porc, cu 360 de milioane de euro, avem un program pe zona montană de un miliard de euro, avem 300 de milioane de euro la pasare și bani pentru produse deficitare, tomata și usturoiul, dar se vor mai găsi și altele în funcție de balanța comercială. La puncte slabe vorbim în primul rând de balanța comercială care ne arată că stăm prost și de aceea trebuie să o luăm în serios în viitorul mecanism financiar. Ar mai fi o problemă legată de procesarea materiilor prime, dar suntem și într-o mare încurcătură cu pesta porcină africană, care ne dă înapoi. Trebuie să ne obișnuim cu boala, să ne protejăm fermele pentru că dacă le scapăm din mână, este foarte greu să mai revenim.

Considerati ca trebuie schimbat sistemul de creșterea porcului în România?

Nu trebuie schimbat, trebuie protejat. Avem multe ferme care au avut de suferit și trebuie să le ajutăm. Trebuie să intrăm și pe zona de gospodărie ale populației, să o disciplinăm puțin din punct de vedere al biosecurității, mai ales acum în perioada aceasta. Trebuie să găsim soluții serioase și eficiente, nu doar de imagine. Trebuie să găsim soluții împreună cu asociațiile de creștere a porcului, cu MADR, ANSVSA, pentru că trebuie să coabităm cu pesta porcină. Nu în ultimul rând trebuie să acordăm mai multă atenție zootehniei unde avem un potențial deosebit. O direcție pe care ar trebui să mergem este și zona bio. Avem o oportunitate mai ales în zona montană, pentru că produsele montane aproape că sunt bio, dar nu sunt încă luate în calcul. Am făcut împreună cu MADR, cu APAR și Asociația Bio Agenția marketingului produselor agricole, care va intra în vigoare după 1 ianuarie 2020 și care va putea certifica produsele bio la costuri mai mici și la costuri corecte. Toate schemele de calitate voluntară tot prin această agenție vor fi făcute. De asemenea, există și acea ordonanță care reduce TVA de la 9 la 5 % tot pe schemele de calitate. Nu în ultimul rând, am strâns toate asociațiile patronale din agricultură și cele ale retailerilor, dar și autoritățile, MADR, ANSVSA, și am făcut un grup de lucru pentru monitorizarea produselor agricole românești. Vrem să ne întâlnim o dată pe luna sau mai des dacă apare o problemă, pentru că numai împreună putem să le rezolvăm.